

A MAGYAR KÖZTÁRSASÁG NEVÉBEN!

A Fővárosi Ítéltábla dr. Fónagy Gergely ügyvéd által képviselt felperes neve (felperes címe) felperesnek - a I. rendű alperes neve I. rendű, a dr. Csizmadia Annamária bv. főhadnagy titkársági és jogi előadó által képviselt II. rendű alperes neve (II. rendű alperes címe) II. rendű és a III. rendű alperes neve III. rendű alperesek ellen személyhez fűződő jogsértés megállapítása iránt indított perében a Fővárosi Bíróság 2009. november 19. napján kelt 62.P.20.798/2008/24. számú ítélete ellen a felperes részéről 25. sorszám alatt előterjesztett fellebbezés folytán meghozta a következő

ítéletet:

A Fővárosi Ítéltábla az elsőfokú bíróság ítéletét helybenhagyja.

A le nem rótt 24.000 (Huszonnégyezer) forint fellebbezési eljárási illetéket az állam viseli.

Ez ellen az ítélet ellen fellebbezésnek nincs helye.

Indokolás

A felperes 2007. február 12-étől 2008. június 4-éig az alperesi büntetésvégrehajtási intézetben töltötte végrehajtandó szabadságvesztés büntetését. Az elhelyezés körülményei tekintetében ezidő alatt nem teljesültek folyamatosan a vonatkozó jogszabályban foglalt követelmények, melyek szerint a zárkában elítéltenként 6 m³ légtér, és férfi elítéltek esetén 3 m² mozgástér biztosítása szükséges.

A felperes végleges keretében megállapítani kérte, hogy az alperes azon magatartásával, miszerint a fogvatartás idejére nem biztosította folyamatosan a felperes számára a jogszabályban meghatározott 3 m²-es mozgástér, a felperes emberi méltóságát megsértette. Kérte továbbá, hogy az alperes sajnálkozását is tartalmazó írásbeli nyilatkozattal adjon elégtételt a jogsértésért. Arra hivatkozott, hogy a fogvatartás ideje alatt bizonyos személyiségi jogok természetesen korlátozódnak, ám ez csak a jogszabályi keretek között lehetséges, az alperes viszont a jogszabályban előírtnál kisebb mozgástérrel biztosította a felperesnek.

Az alperes a kereset elutasítását kérte. Azzal érvelt, hogy a fogvatartottak létszámára nincs ráhatása, egyebekben a felperes az elhelyezés megváltoztatását nem kérte. Nem vitatta, hogy a felperes elhelyezését biztosító zárkákban bizonyos időszakokban többen voltak, mint ahányan a jogszabály értelmében lehetnek volna, de ezzel összefüggésben a felperes személyiségi jogai nem sérültek, őt kár nem érte. Előadta, hogy az elégtétel adására vonatkozó nyilatkozatot csak az alperes felelősségét megállapító ítéleti döntés esetén állítja ki.

Az elsőfokú bíróság ítéletével a keresetet elutasította, és megállapította, hogy a feljegyzett 21.000 forint eljárási illetéket az állam viseli.

Ítélete indokolásában kifejtette, hogy a rendelkezésre álló adatokból kétségtől megállapítható volt, miszerint az alperes a felperes elhelyezése során megsértette a fogvatartottak elhelyezésére vonatkozó jogszabályi rendelkezést. Mivel azonban a felperes nem bizonyította, hogy az alperesi jogszabálysértéssel okozati összefüggésben az emberi méltóságának sérelme bekövetkezett volna, a keresetet el kellett utasítani. Az alperesnek perköltségigénye nem volt, ezért az azzal kapcsolatos határozathozatalt az elsőfokú bíróság mellőzte, míg a felperes személyes költségmentességére figyelemmel a 21.000 forint eljárási illetéket az állam viseli.

Az elsőfokú bíróság ítélete ellen a felperes élt fellebbezéssel, és annak megváltoztatásával megállapítani kérte: az alperes azzal, hogy a felperes fogvatartása során 2007. február 14-étől 2007. február 12-éig - a 2007. július 25-től 2007. augusztus 28-áig, valamint a 2008. május 22-től 2008. június 4-éig tartó időszakot leszámítva - nem biztosította a 6/1996. (VII. 12.) IM rendelet 137. § (1) bekezdésében előírt 3 m²-es mozgásteret, megsértette a felperes emberi méltóság védelméhez fűződő személyiségi jogát, és arra figyelemmel, hogy azt az alperes sem ellenzi, a jogsértés miatt sajnálkozó tartalmú írásbeli nyilatkozattal történő elégtétel adására kérte kötelezni. Arra hivatkozott, hogy az elítélt emberi méltóságát nyilvánvalóan sérti az az elhelyezés, amikor számára a minimális nagyságú mozgástér sem biztosított. Ha az elsőfokú bíróság vizsgálta volna, hogy az alperes jogellenes magatartása folytán csökkent-e a felperes életminősége, minden bizonnyal arra a következtetésre jut, hogy ez a sérelem bekövetkezett. Téves álláspont, hogy az alperesi jogszabálysértés és a felperes emberi méltóságának megsértése közötti okozati összefüggést a felperesnek kellett volna bizonyítania. A felperes a jogsértés megtörténtét, ezáltal emberi méltóságának megsértését bizonyította, az okozati összefüggés jelen esetben bizonyításra nem szorul, mert az kétséget kizáróan megállapítható. Indítványozta, hogy az ítélet meghozatalakor a Fővárosi Ítéltábla vegye figyelembe a Fővárosi Bíróság 19.P.20.103/2007/9. és a Fővárosi Ítéltábla 2.Pf.20.451/2008/3. számon meghozott ítéletében foglaltakat.

Az alperes ellenkérelme az ítélet helybenhagyására irányult. Ismételten arra hivatkozott, hogy az egyes büntetésvégrehajtási intézetek telítettségére ráhatása nincs, azt tőle független tényezők alakítják, így az alperesnek nem róható fel ha az

optimálisnál több elítéltet kell elhelyeznie; a további fogvatartottak elhelyezésének megtagadását a jogszabályok nem teszik lehetővé. Ezen túlmenően a felperes tájékoztatás ellenére sem igazolta, hogy az alperesi elhelyezéssel okozati összefüggésben személyhez fűződő jogai sérültek, e tekintetben a felperes saját bizonyításának hiányosságaira hivatkozva állítja az elsőfokú bíróság ítéletének megalapozatlanságát.

A felperes fellebbezése alaptalan.

Az elsőfokú bíróság a tényállást a szükséges mértékben feltárta, a Fővárosi Ítéltábla arra alapított ítéleti döntésével is teljes mértékben egyetértett. Kifejezetten a fellebbezésben foglaltakra tekintettel emeli ki a következőket:

A Ptk. 76. §-a szerint a személyhez fűződő jogok sérelmét jelenti különösen az egyenlő bánásmód követelményének megsértése, a lelkiismereti szabadság sérelme és a személyes szabadság jogellenes korlátozása, a testi épség, az egészség, valamint a becsület és az emberi méltóság megsértése.

A Pp. 164. § (1) bekezdése értelmében a per eldöntéséhez szükséges tényeket általában annak a félnek kell bizonyítania, akinek érdekében áll, hogy azokat a bíróság valóban fogadja el.

Nem vitás tény volt a perben, hogy a felperes fogvatartása ideje alatt nem teljesültek mindvégig a vonatkozó, 6/1996.(VII.12) IM rendelet 137. § (1) bekezdésében előírt követelmények, így a férfi elítéltek esetében az egy elítélre jutó három négyzetméteres mozgástér, azaz a felperes elhelyezésének körülményei esetenként jogszabálysértők voltak. Az elhelyezés jogszabálysértő jellege azonban nem jelenti automatikusan, hogy ennek következtében a felperes személyhez fűződő joga, konkrétan emberi méltósága sérült. Ez a jogsérelem külön bizonyításra szorul, a bizonyítás e tekintetben a Pp. 164. §-a alapján a felperest terhelte, a felperes azonban az emberi méltósága sérelmének bekövetkezését - az elsőfokú bíróság bizonyítási teherről való tájékoztatása ellenére - nem bizonyította. Mindezekre figyelemmel az elsőfokú bíróság a Pp. 141. § (6) bekezdése alapján eljárva, a rendelkezésre álló bizonyítékokat a Pp. 206. § (1) bekezdése szerint értékelve, megalapozottan utasította el a keresetet, ítéletét a Fővárosi Ítéltábla ezért a Pp. 253. § (2) bekezdése értelmében, helyes indokaira utalással helybenhagyta.

Az alperes költségigényt nem terjesztett elő, ezért arról nem kellett rendelkezni, míg az Itv. 39. § (3) bekezdés c) pontja és 46. § (1) bekezdése szerinti fellebbezési eljárási illeték viseléséről a Fővárosi Ítéltábla - a felperes költségmentességére figyelemmel - a Pp. 239. §-án keresztül érvényesülő Pp. 78. § (1) bekezdése, valamint a 6/1986.(VI.26) IM rendelet 13.§ (1) bekezdése és 14. §-a alapján rendelkezett.

Budapest, 2010. május 5.

Dr. Sággy Mária s.k.
a tanács elnöke

Dr. Varga Edit s.k.
előadó bíró

Dr. Kincses Attila s.k.
bíró

A kiadmány hitelül:
Szigeti Krisztina
írnok